

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Z.Š.**

proti

žalovanému: **Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí**
sídlem Náměstí 3, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí

za účasti osob
zúčastněných
na řízení:

1) V. Š.

2) Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s.
sídlem 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory

o žalobě proti společnému územnímu souhlasu a souhlasu s provedením stavby, vydaném žalovaným dne 6. 4. 2018, sp. zn. MUFO_S 1902/2018 a proti společnému územnímu souhlasu a souhlasu s provedením stavby, vydaném žalovaným dne 10. 4. 2018, sp. zn. MUFO_S 1930/2018

takto:

- I. Společný územní souhlas a souhlas s provedením stavby, vydaný Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí dne 6. 4. 2018, sp. zn. MUFO_S 1902/2018 a společný územní souhlas a souhlas s provedením stavby, vydaný Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí dne 10. 4. 2018, sp. zn. MUFO_S 1930/2018, se **zrušují** a věci se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 6 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou ze dne 8. 7. 2019 původně domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícího ve vydání A) společného územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru ze dne 10. 4. 2018, sp. zn. MUFO_S 1930/2018, kterým žalovaný vydal společný souhlas se stavebním záměrem pod názvem „Novostavba RD na pozemku parc. č. X k. ú. X“ (dále také jen „společný souhlas č. 1“) a B) ve vydání společného územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru ze dne 6. 4. 2018, sp. zn. MUFO_S 1902/2018, kterým žalovaný vydal společný souhlas se stavebním záměrem pod názvem „Novostavba RD na pozemku parc. č. X k. ú. X“ (dále také jen „společný souhlas č. 2“).
2. Žalobkyně uvedla, že poté, co dne 6. 5. 2019 nahlédla do spisů, zjistila z uvedených společných souhlasů, že součástí společného souhlasu č. 1) je mimo jiné vsakovací jáma hluboká 1,5m, do níž budou svedeny předčištěné splaškové vody z rodinného domu na pozemku parc. č. X a vsakovací jáma hluboká 5m, do níž budou svedeny dešťové vody od střešních svodů z rodinného domu na pozemku parc. č.X.
3. Ve vztahu ke společnému souhlasu č. 2) zjistila, že jeho součástí je mimo jiné vsakovací jáma hluboká 2 m, do níž budou svedeny dešťové vody od střešních svodů z rodinného domu na pozemku parc. č. X.
4. Co se týče likvidace splaškových vod a dešťových vod z uvedených rodinných domů, stavebníci věděli již z podání žalobkyně ze dne 18. 9. 2017 žalovanému, že se domáhá zařazení do okruhu účastníků v té době původně navrhované veřejnoprávní smlouvy. Nicméně, žadatel vzal návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy zpět.
5. Stavebníci nemohli být přesvědčeni, že konají v dobré víře a v souladu s právními předpisy, když dne 9. 1. 2018 podali žádosti o územní souhlasy a současně podali ohlášení stavebního záměru, aniž by si předtím vyžádali souhlas žalobkyně ve smyslu § 96a odst. 5, § 96 odst. 3 písm. d) a § 105 odst. 2 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) se způsobem likvidace odpadních a dešťových vod vypouštěním do vod

podzemních, resp., aniž by vyřešili tuto otázku navrhovanou kanalizací podél komunikace na pozemku parc. č. X.

6. Jestliže žalovaný vydal předmětné souhlasy, aniž by žádosti byly doloženy souhlasem žalobkyně z důvodu likvidace odpadních a dešťových vod z předmětných rodinných domů do vod podzemních, postupoval v rozporu se zákonem, neboť byly dány důvody pro vydání usnesení i provedení společného územního a stavebního řízení.
7. S ohledem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, podle kterého jsou souhlasy vydávané stavebním úřadem zejména podle § 96, 106, § 122, § 127 a § 128 stavebního zákona rozhodnutími správního orgánu dle § 65 s. ř. s., vyzval soud žalobkyni k úpravě žaloby; žalobkyně žalobu ve smyslu výzvy soudu upravila podáním došlým soudu dne 4. 11. 2019 tak, že navrhla, aby předmětné společné souhlasy č. 1) a č. 2) byly zrušeny.
8. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že na základě předložených stavebních dokumentací posoudil stavby dešťových kanalizací, jejichž součástí jsou vsaky pro zasakování dešťových vod v souladu s obvyklou praxí žalovaného, jako stavby podle § 103 odst. 1 písm. e) bod 10, resp. § 103 odst. 1 písm. e) bod 16 (stavba žumpy), které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, přičemž tyto stavby jsou umístěny ve vzdálenosti větší než 2 m od společné hranice pozemků. Žalovaný při posuzování společného územního záměru a ohlášení stavebního záměru postupoval podle § 96a odst. 2, § 96 a § 105 stavebního zákona, přičemž rovněž posuzoval, zda oznámení záměru obsahuje všechny náležitosti podle § 96 odst. 3 stavebního zákona. Jelikož žalovanému bylo známo, že se žalobkyně cítí být osobou, jejíž vlastnická práva k sousedním pozemkům mohou být přímo dotčena, zabýval se také otázkou, zda se v daném případě jedná o přímé dotčení vlastnických práv žalobkyně. S přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/99 ze dne 22. 3. 200 a k důvodům uváděným žalobkyní, dospěl k závěru, že pozemky parc. č. X a X lze považovat za sousední, nicméně pozemek parc. č. X, vzhledem k druhu nově umísťované stavby a jejímu vlivu na okolí s přihlédnutím k její vzdálenosti od uvedeného pozemku – cca 450 m – nelze tento pozemek za sousední považovat. Následně se zabýval otázkou přímého dotčení práv žalobkyně a v té souvislosti se zabýval posouzením vlivu navrženého způsobu likvidace splaškových a odpadních vod na tyto sousední pozemky, když vycházel ze zpracovaných hydrogeologických posudků pro zasakování dešťových a odpadních vod, ze kterých vyplývá, že jakost podzemní vody v dané lokalitě odpovídá chemismu atmosférických srážek, které výhradně dotují mělký geohydrodynamický systém, který se vyskytuje v hloubkách 2,5 a 4 m pod terénem, do kterého budou vody převážně vsakovány, a proto zasakování dešťových vod nebude znamenat relevantní zdroj znečištění tohoto systému ani k podmačení mělkého geologického profilu. Pokud se týče zasakování předčištěných splaškových vod, pak z posudků vyplývá, že životnost bakteriálního znečištění v anaerobním prostředí je max. 50 dní, a proto vzhledem k rychlosti proudění podzemní vody nebude ve směru proudění jakost jímání vody ve vzdálenostech nad 10-15 od vsakovací jímky relevantním způsobem zhoršena. Žalobkyně podle žalovaného nepředložila žádný důkaz o tom, že by záměrem mohlo dojít k zásahu do jejích vlastnických práv, např. oponentní hydrogeologický posudek. Navrženým způsobem likvidace dešťových a odpadních vod, ani jiným způsobem, nedojde k přímému dotčení pozemků ve vlastnictví žalobkyně, a proto vlastnická práva žalobkyně nebudou

předmětnými záměry přímo dotčena. Nedoložení souhlasu žalobkyně žalovaný nepovažoval za nedostatek žádosti ve smyslu § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona.

9. Osoby zúčastněné na řízení se ve věci nijak nevyjádřily.

Zjištění z obsahu správních spisů

10. Ze správních spisů soud pro účely přezkumu zjistil, že dne 18. 9. 2017 podala žalobkyně žalovanému podání, v němž reagovala na žalovaným zveřejněnou informaci o návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejímž předmětem je stavba rodinného domu na pozemku parc. č. X v k. ú. X. Žalobkyně s ohledem na skutečnost, že součástí navrhovaného záměru měla být mimo jiné stavba čistírny odpadních vod včetně splaškové kanalizace a stavba dešťové kanalizace, vylovila předpoklad, že může v budoucnu dojít ve směru spádu terénu a toku podzemních vod vlivem likvidace odpadních a dešťových vod z rodinného domu vypouštěním přes půdní vrstvy do vod podzemních k podmačení pozemků parc. č. X a X. K tomuto podání žalovaný žalobkyni sdělil, že stavebníci – p. V. Š. a A. Š., vzali svůj návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy zpět.
11. Ze spisů dále vyplývá, že žalovaný vydal dne 10. 4. 2018 společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, sp. zn. MUFO_S 1930/2018, kterým žalovaný vydal společný souhlas se stavebním záměrem pod názvem „Novostavba RD na pozemku parc. č. X k. ú. X“ a dále, že dne 6. 4. 2018 vydal společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru, sp. zn. MUFO_S 1902/2018, kterým vydal společný souhlas se stavebním záměrem pod názvem „Novostavba RD na pozemku parc. č. X k. ú. X“.
12. Soud dále zjistil, že žalobkyně se dne 6. 5. 2019 dostavila k žalovanému a ve vztahu k oběma vydaným společným souhlasům sdělila, že se cítí být dotčenou osobou z důvodu, že její vlastnická práva k pozemkům parc. č. X a X a ke studni na pozemku parc. č. X v k. ú. X, mohou být dotčena zasakováním dešťových vod.

Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal důvody pro zrušení napadených společných souhlasů ve smyslu § 769 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
14. Je nesporné, že žalobkyně je vlastnící pozemku parc. č. X a X, které jako sousední posoudil již žalovaný. Tímto je tedy naplněna první podmínka ustanovení § 96 odst. 3 písm. d), resp. § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona při posuzování toho, zda byli stavebníci povinni předložit spolu s ohlášením také souhlas žalobkyně. Zbývá tedy posoudit, zda vlastnické právo či jiná věcná práva žalobkyně *mohla* být ohlášenými záměry *přímo* dotčena.
15. Podle rozsudků Nejvyšší správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 - 68, platí, že „vymezení okruhu účastníků územního řízení (§ 85 stavebního zákona z roku 2006) vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů, neboť v úvahu přichází u vlastníků sousedních staveb a pozemků dotčení nejrůznějšího druhu.“

16. Nejvyšší správní soud již ve vztahu k § 34 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 judikoval, že „neurčitý právní pojem „přímo dotčen na vlastnickém právu“ je nutno interpretovat vždy s ohledem na okolnosti spočívající v povaze umísťované stavby a jejích možných dopadech na okolí.“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008 - 48). Mimoto ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 - 68, vyložil, že „podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námítky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva.“
17. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016 - 38, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 - 68, judikoval že „pro naplnění definice účastenství postačuje pouhá možnost (zvýrazněno krajským soudem) přímého dotčení na právech nebo povinnostech rozhodnutím, které má být ve správním řízení vydáno. Tato možnost přitom musí být reálně myslitelná, nikoliv pouze hypotetická. Zároveň musí být splněna podmínka, že práva nebo povinnosti mohou být rozhodnutím dotčeny přímo, tedy bezprostředně. Je povinností správního orgánu v jednotlivých případech posoudit, kteří z vlastníků „sousedních“ pozemků a staveb na nich mohou být konkrétním rozhodnutím dotčeni přímo.“ V návaznosti na to lze zmínit rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011 - 91, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že je „přímým dotčením nutno rozumět takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají.“
18. K nárokům na posouzení potenciálního dotčení vlastnických práv k sousedním pozemkům staví doktrinální literatura: „U sousedů lze připustit dotčenost nejružnějšího druhu, které mnohdy najdou odraz i v tzv. občanskoprávních námitkách, jako jsou námitky zastínění, narušení soukromí, hluku, prachu a dalších imisí. Tyto námitky je stavební úřad kompetentní posoudit a vypořádat, přičemž rozhodným vodítkem pro něj není splnění normových hodnot, ale posouzení poměrů v území a součtu jednotlivých negativních vlivů. Z těchto důvodů by měl také účastenství v územním řízení pojímat spíše šířeji s tím, že bližší posouzení možného dotčení práv k sousední nemovitosti může proběhnout již v samotném řízení.“ (viz PRŮCHA, Petr. Stavební zákon: praktický komentář: podle stavu k 1. lednu 2017. Praha: Leges, 2017, komentář k § 85).
19. Uvedené závěry lze bez dalšího vztáhnout i na v této věci posuzovaná ustanovení § 96 odst. 3 písm. d), § 96a odst. 5 a § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona.
20. Jak vyplývá z vyjádření žalovaného k žalobě, tento se při posuzování toho, zda stavebníky stíhala povinnost předložit spolu s ohlášením záměru také souhlas žalobkyně ve smyslu v přechodím bodu citovaných ustanovení, zaměřil na samotnou povahu žalobkyní vytýkaných součástí stavebních záměrů, tedy vsakovacích jámek a toho, zda dojde k dotčení práv žalobkyně, když uvedl, že „...se zabýval posouzením vlivu navrženého způsobu likvidace splaškových a odpadních vod na tyto sousední pozemky, když vycházel ze zpracovaných hydrogeologických posudků pro zasakování dešťových a odpadních vod, ze kterých vyplývá, že jakost podzemní vody v dané lokalitě odpovídá chemismu atmosférických srážek, které výhradně dotují mělký geohydrodynamický systém, který se vyskytuje v hloubkách 2,5 a 4 m pod terénem, do kterého budou vody převážně vsakovány, a proto zasakování dešťových vod nebude znamenat relevantní (zvýrazněno krajským soudem) zdroj znečištění tohoto systému ani k podmáčení mělkého geologického profilu. Pokud se týče zasakování předčištěných splaškových vod, pak z posudků vyplývá, že životnost bakteriálního znečištění v anaerobním prostředí je max. 50 dní, a proto vzhledem k rychlosti proudění podzemní vody nebude ve směru proudění

jakost jímané vody ve vzdálenostech nad 10-15 od vsakovací jímky relevantním (zvláště krajským soudem) způsobem zhoršena“. Žalovaný tak vůbec neposuzoval potencialitu přímého dotčení práv žalobkyně, ale posuzoval na základě k tomu účelu zpracovaných hydrogeologických posudků to, zda skutečně *dojde* (nikoliv *může* dojít) k dotčení práv žalobkyně. Takový postup žalovaného však považuje krajský soud za nesprávný. Právě povaha zjednodušeného způsobu umístění a povolení stavby bez vedeného řízení totiž zásadně předpokládá, že tento je možné užít v případě *bezkonfliktních* záměrů, tedy tehdy, nelze-li předpokládat nesouhlas některé z bytí potenciálně dotčených osob (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 131/2019-64 ze dne 20. 6. 2019). Postup žalovaného je tedy vyloučen již z povahy věci za situace, kdy se vlastník sousedního pozemku domáhá svého účastenství, neboť není považován ani stavebníky ani správními orgány za dotčenou osobu, nadto, sdělí-li již na počátku celého procesu své věcné námitky k zamýšleným záměrům. Pokud totiž za této situace stavební úřad, jak je tomu v předmětné věci, pro účely posouzení dotčení práv žalobkyně posuzoval stavebníky předložené hydrogeologické posudky, aniž by však dal možnost žalobkyni se k nim relevantně vyjádřit a případně navrhnout oponentní posudky (jejichž absenci žalovaný žalobkyni vytýkal), postupoval v rozporu se zákonem. Jak vyplývá ze shora citované judikatury, zejména z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016 – 38, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 – 68, pro posouzení nutnosti souhlasů žalobkyně ve smyslu § 96 odst. 32 písm. d), § 96a odst. 5 a § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona postačí pouhá *možnost* přímého dotčení práv žalobkyně. Jestliže žalovaný vyloučil *možnost* až na podkladě zpracovaných posudků, je jeho postup chybný. Stavebníci totiž s ohledem na nepřehlédnutelnou míru určité možnosti dotčení práv žalobkyně ohlášenými stavebními záměry měli povinnost předložit souhlas žalobkyně s ohlašovanými stavebními záměry; **pokud jej nepředložili, bylo v projednávané věci povinností žalovaného ve smyslu § 96a odst. 5 stavebního zákona rozhodnout usnesením o provedení společného územního a stavebního řízení**, v rámci kterého by bylo možné, za plného respektování procesních práv žalobkyně, věcně vypořádat její námitky.

Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud uzavírá, že žalobní námitku týkající se vadného postupu žalovaného, který společné souhlasy vydal, aniž by byl stavebníky doložen její souhlas s projednávanými záměry, resp. že nerozhodl o projednání záměrů ve společném územním a stavebním řízení, shledal důvodnou, když uvedený postup představuje takovou vadu řízení, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Žaloba je tedy důvodná, a proto krajský soud napadené společné souhlasy, které je třeba, jak je již uvedeno shora ve smyslu závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věci vrátil žalovanému k dalším řízením, v nichž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
22. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení procesně úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 6 000 Kč. Soud tedy uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení uvedenou částku. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci

rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

23. O nákladech řízení osob zúčastněných na řízeních soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 5. května 2020

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu